

Materská škola

Bezpečný a inšpiratívny priestor pre deti.

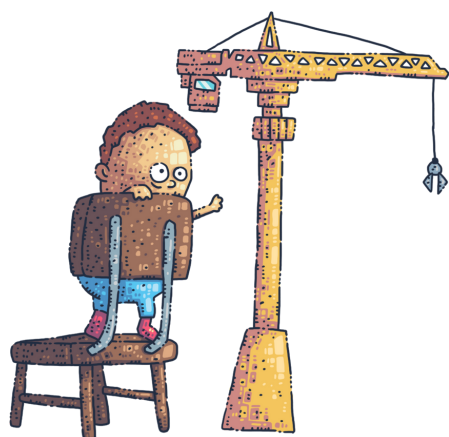
Kľúčové slová:

materská škola, rané detstvo, bezpečný priestor, hra ako forma učenia, inklúzia, prírodné materiály

Cieľová skupina:

žiaci základnej školy
(vek 6–11 rokov)

Ciele:

V rámci aktivity žiaci navrhnu materskú školu – priestor, ktorý podporuje kreativitu, pohyb, odpočinok a učenie cez hru. Žiaci budú skúmať, čo potrebujú malé deti, aby sa cítili bezpečne, zaujato a prijaté. Vytvorením modelu udržateľnej a inkluzívnej škôlky si rozvinú empatiu, architektonické myslenie a environmentálne povedomie.

Aktivita zároveň zdôrazňuje dôležitosť využitia prirodzeného svetla, vonkajších priestorov a materiálov, ktoré sú bezpečné a príjemné.

Potrebná časová dotácia:

Dĺžka realizácie aktivity sa môže líšiť v závislosti od konkrétnej skupiny žiakov. Učiteľom odporúčame, aby prispôbili navrhované aktivity aktuálnej skupinovej dynamike, ako aj potrebám a záujmom žiakov.

V prípravnej fáze môžu učitelia využiť rôzne aktivity na predstavenie témy. Môže ísť napríklad o diskusie, videá, kreslenie, rozprávanie príbehov alebo aj exkurziu, v závislosti od veku detí a ich predchádzajúcich vedomostí.

Hlavná fáza výstavby, počas ktorej deti plánujú a stavajú svoj urbanistický prvok pomocou LEGO kociek, by spravidla nemala presiahnuť 45 až 60 minút. Táto fáza však často podnecuje ďalšiu zvedavosť a otázky, čo môže viesť k jej predĺženiu alebo k nadväzujúcim aktivitám. Podrobnejšie inštrukcie a odporúčané pedagogické prístupy pri realizácii aktivít projektu INNO-Kids nájdete v Metodickkej príručke pre učiteľov.

Potrebný materiál a pomôcky:

- LEGO kocky rôznych tvarov
- recyklované materiály: kartón, rúrky, krabice, vrchnáky, zvyšky látok
- prírodné materiály: konáriky, semienka, kôra, kamienky
- farebný papier, lepidlo, nožnice, fixky
- vytlačené symboly pre rôzne zóny (hra, oddych, čítanie, toaleta, záhrada)
- voliteľné: obrázky skutočných materských škôl pre inšpiráciu

Poznámka: Podporujte žiakov, aby kreatívne využívali dostupné materiály. Ak LEGO nie je k dispozícii, môžu použiť výtvarné potreby a nápady preniesť do kresieb alebo ručne vyrobených modelov.

Úvod:

Položte žiakom otázky: „Čo potrebujú malé deti, aby sa cítili šťastné a v bezpečí?“ „Ako by mala škôlka vyzeráť a pôsobiť?“ „Čo deťom pomáha učiť sa cez hru?“ Na čo všetko by si mali návrhári dať pozor, aby sa tam deti cítili dobre, bezpečne a šťastne?

Vysvetlite, že ich úlohou je navrhnuť materskú školu, ktorá bude:

- bezpečná a prispôsobená deťom vo veku 3–6 rokov,
- hravá a kreatívna,
- šetrná k prírode a používajúca prírodné materiály,
- inkluzívna a vítajúca pre všetky deti, bez ohľadu na ich schopnosti či pôvod.

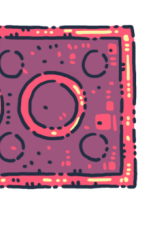
Postup:

Prípravná fáza

V skupinách žiaci:

- rozhodnú, aké zóny bude ich škôlka obsahovať (vnútorná trieda, miesto na oddych, toaleta, šatňa, záhrada...),
- plánujú, ako vytvoriť prostredie, ktoré je bezpečné, svetlé a priateľské,
- diskutujú o tom, ako použiť recyklované alebo prírodné materiály, a kde možno šetriť energiu a vodu.

Podporujte žiakov, aby premýšľali ako malé deti – čo by chceli chytať, na čo by chceli liezť, kam sa skryť, čo počúvať?

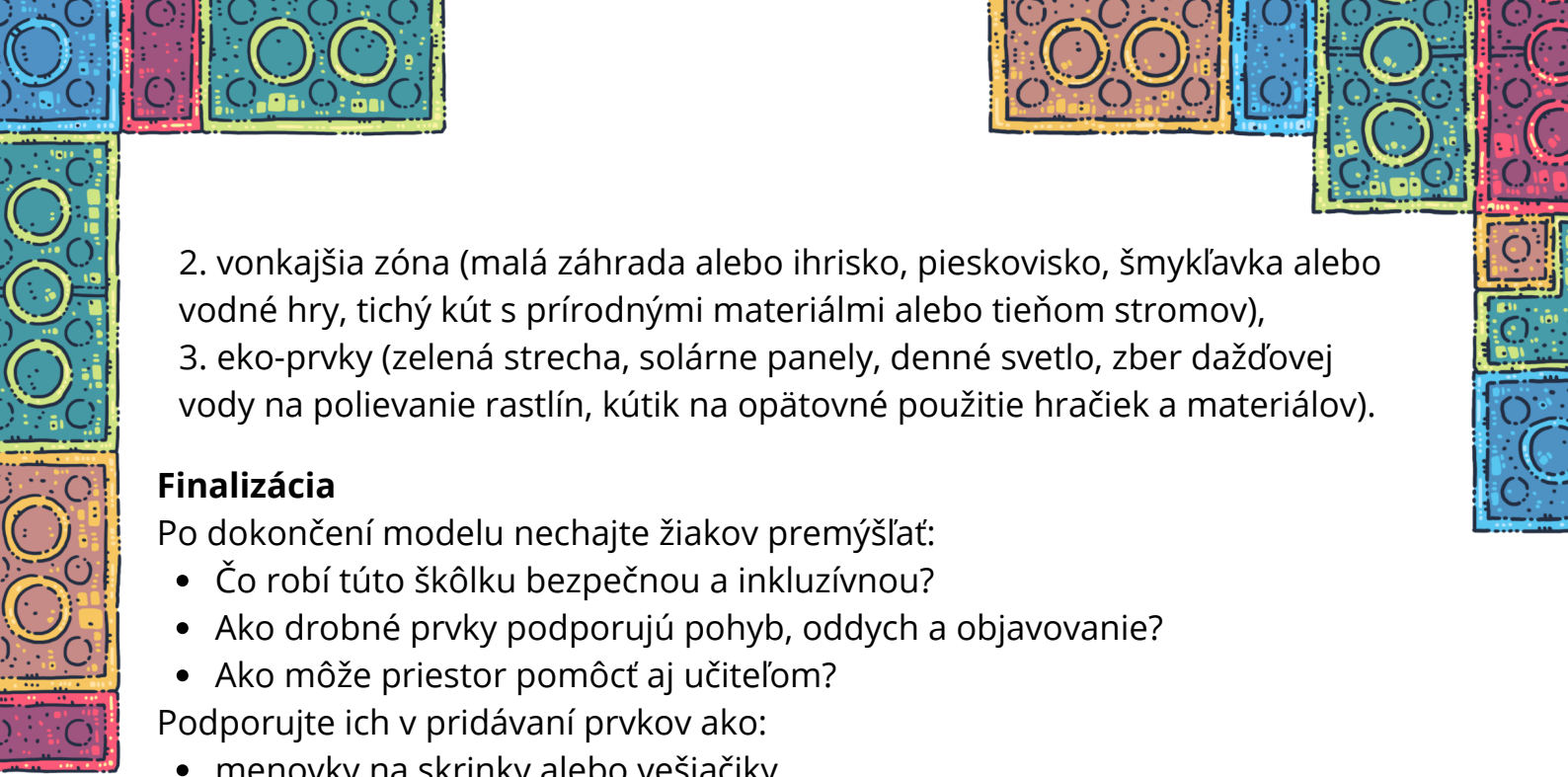

Konštruovanie

Žiaci vytvárajú 3D model materskej školy pomocou dostupných materiálov.

Model by mal obsahovať:

1. vnútorné zóny (vstup a šatňa, zóna na hru a učenie, kútik na oddych alebo spánok, kútik na knihy a rozprávky, toalety s nízkymi umývadlami a bezpečnou podlahou),

-
2. vonkajšia zóna (malá záhrada alebo ihrisko, pieskovisko, šmyklávka alebo vodné hry, tichý kút s prírodnými materiálmi alebo tieňom stromov),
 3. eko-prvky (zelená strecha, solárne panely, denné svetlo, zber dažďovej vody na polievanie rastlín, kútik na opätovné použitie hračiek a materiálov).

Finalizácia

Po dokončení modelu nechajte žiakov premýšľať:

- Čo robí túto škôlku bezpečnou a inkluzívnou?
- Ako drobné prvky podporujú pohyb, oddych a objavovanie?
- Ako môže priestor pomôcť aj učiteľom?

Podporujte ich v pridávaní prvkov ako:

- menovky na skrinky alebo vešiačky,
- farebne rozlíšené zóny (napr. modrá = čítanie, žltá = stavanie),
- miesto, kde si deti môžu pestovať rastliny alebo kŕmiť vtáky,
- „upokojujúci kútik“ s vankúšmi alebo jemnými povrchmi.

Príbehy

Každá skupina vyrozpráva krátky príbeh o dieťati v ich škôlke:

- Dieťa postaví vežu z drevených kociek a ukáže ju kamarátovi.
- Dve deti trhajú jahody v školskej záhrade.
- Dieťa, ktoré nehovorí miestnym jazykom, sa pridá do kruhu a usmeje sa.
- Učiteľ rozpráva upokojujúci príbeh pred spaním.

Prezentácia

Každá skupina predstaví svoj model materskej školy:

- aké zóny zahrnuli a prečo,
- ako zabezpečili bezpečnosť, kreativitu a inklúziu,
- aké ekologické prvky použili.

Tipy:

Podporujte žiakov, aby:

- používali mäkké tvary a nízke prvky,
- premýšľali, čo by deti robili v jednotlivých zónach,
- pridali aj tiché zóny.

Pýtajte sa:

„Bude sa na tomto mieste malé dieťa cítiť vítané?“

„Čím sa táto škola líši od bežnej triedy?“

Dodatočné informácie:

Prispôsobenie aktivít

Poskytnite dodatočnú podporu alebo zjednodušené inštrukcie žiakom, ktorí to potrebujú. Šikovnejším žiakom ponúknite rozširujúce úlohy, napríklad detailnejšie štúdium udržateľných postupov alebo stavbu zložitejších modelov.

Hodnotenie

Žiakov hodnotte na základe ich participácie počas diskusií a praktických aktivít. Zohľadňujte kreativitu, úsilie, spoluprácu, mieru porozumenia prejavenu v ich výsledných modeloch, kritické myslenie, schopnosť poskytovať konštruktívnu spätnú väzbu a prezentačné zručnosti.

Doplňkové aktivity

- Rozhovor s učiteľom MŠ o usporiadaní triedy.
- Vytvorenie denného harmonogramu (vizuálneho plánu) pre škôlkara.
- Skúmanie, ako príroda (svetlo, rastliny, zvuky) pomáha deťom cítiť sa dobre.
- Pozvanie rodičov alebo pedagógov MŠ, aby si pozreli modely.

Súvis so vzdelávacím programom:

Aktivita prepája vzdelávacie oblasti:

Príroda (*zmyslové vnímanie, svetlo a zvuk, zdravé návyky*)

Spoločnosť (*starostlivosť, empatia, spolupráca, potreby detí, inklúzia, vzdelávanie*)

Umenie (*dizajn, kreativita, konštruovanie*)

Jazyk (*rozprávanie príbehov, diskusia, prezentácia*)

Súvis s cieľmi udržateľnosti:

- **SDG 3:** Kvalita zdravia a života – žiaci podporujú duševnú a emocionálnu pohodu bezpečným dizajnom.
- **SDG 4:** Kvalitné vzdelanie – žiaci sa zamýšľajú nad prístupom k zmysluplnému vzdelávaniu v ranom veku.
- **SDG 11:** Udržateľné mestá a komunity – žiaci vytvárajú priestory slúžiace rodinám a komunitám.
- **SDG 12:** Zodpovedná spotreba a výroba – žiaci opätovne využívajú materiály a navrhujú bezodpadové riešenia.
- **SDG 13:** Opatrenia v oblasti klímy – žiaci navrhujú zelené a energeticky efektívne riešenia pre infraštruktúru raného vzdelávania.